

[Vagn Bro.]

tagelse af det foreliggende lovforslag, fra vor side kan anbefale at stemme for det. Jeg vil dog gerne føje til, at jeg og mit parti anser retskredsordningen i Københavns omegn for at være en mørk plet på loven, idet vi mener, dels at retsplejehensyn taler imod en sådan ordning, dels at en kollegial ret ville have udsigt til både at blive billigere og nemmere for dem, der skal varetage rettens pleje. Men vi er altså i stand til trods dette at medvirke til lovforslagets vedtagelse.

Thestrup: På mit partis vegne vil jeg gerne anbefale lovforslaget, således som det nu foreligger ændret, til vedtagelse.

Tesdorpf: Jeg vil blot henstille til den højtærede minister, da lovforslaget nu antagelig bliver vedtaget i den foreliggende form, at ministeren ikke følger udvalgets indirekte henstilling om at flytte politimesterembedet fra Store-Heddinge til Præstø, men tager en egen bestemmelse i modsat retning i den henseende.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg vil gerne takke udvalget for den enstemmige indstilling.

Til det ærede medlem hr. Vagn Bro vil jeg sige, at også jeg finder, at lovforslaget har enkelte mørke pletter; vi er dog ikke enige om, hvor de er placeret.

Til det ærede medlem hr. Tesdorpf blot den bemærkning, at jeg har måttet opfatte behandlingen i udvalget derhen, at det var en forudsætning for sammenlægningen af de to politikredse, at politimesterembedet blev stationeret i Præstø, og den forudsætning mener jeg ikke jeg kan sætte mig ud over.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 120 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredie behandling af forslag til lov om ændringer i lov om præmiering af opsparing.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3402, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 333).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Urban Hansen: På udvalgsordføreren vegne skal jeg tillade mig at foreslå, at lovforslaget vedtages. Der er ikke stillet forslag om ændringer mellem anden og tredje behandling, men på begæring af det ærede medlem hr. Oluf Pedersen er der som bilag til tillægsbetænkningen optrykt dels en ekstraktafskrift af finansministerens skrivelse til udvalget om forløbet af præmieopsparingen det første år — den viser, at der var tale om en opsparing på ca. 43 mill. kr. — dels ekstraktafskrift af to breve henholdsvis fra Danmarks Sparekasseforening og Danske Bankers Fællesråd, af hvilke fremgår, at der i 1955 er foretaget opsparinger på henholdsvis 57 mill. kr. og 50 mill. kr., altså 107 mill. kr. ialt, overfor de 43 mill. kr.

Jeg anbefaler lovforslaget til vedtagelse.

Oluf Pedersen: Selvom der ikke er givet mange oplysninger i tillægsbetænkningen, må jeg jo takke for dem, der er. Jeg går ud fra, at der ikke for udvalget har foreligget andet end dette, og at udvalget altså ikke har gjort sig bekendt med de sidste års opsparing. Jeg synes dog, at tinget bør have oplysning herom. Der var i 1952 en stigning i sparekasseindskuddene på 198 mill. kr. og i 1953 en stigning på 211 mill. kr. Så fik vi ordningen med præmiering af opsparing. Derefter fandt der i det følgende år stigning sted på kun 135 mill. kr., deraf de 29 mill. kr. præmieret med ca. 5 mill. kr. i præmie, og i året 1955 steg indskuddene i sparekasserne også med 135 mill. kr., hvoraf de 5 mill. kr. var penge, man havde fået i præmie af statskassen. Jeg vil gerne understrege det forhold, at selve opsparingen var på retur; den var større, før man begyndte at præmiere.

Desuden er jo også indskud i banker

[Oluf Pedersen.]

præmieret, i 1954 ialt 43 mill. kr. med en statsudgift på ca. 7 mill. kr. og i 1955 ialt 90 mill. kr. med en statsudgift til præmiering i dette år på ca. 14 mill. kr. Og denne udgift vil velsagtens til næste år blive ca. 30 mill. kr., hvis stigningen fortsætter. Jeg hørte nok under anden behandling, at ministeren troede, han slap med en trediedel af beløbet, men alle de 15 pct. ydes jo som fradrag ved første års skattebetaling; pengene bindes i 3 år, men opsparingen præmieres, selvom der de følgende år ingen egentlig opsparing sker; det er ingen betingelse, at opsparingen fortsætter.

Ministeren fortalte under andenbehandlingen, at det skønnedes, at ca. halvdelen af præmieopsparingen var nyopsparing, men det er jo en leg med ordene. Jeg tror snarere, man kan sige, at ca. halvdelen er nye „kontoflyttere“.

Jeg ser også af bilagene til tillægsbetænkningen, at bankerne er meget i tvivl om, hvorvidt præmieringen i det hele taget har gavnet opsparingen. Det kan i det hele taget diskuteres, om det samfundsøkonomisk set er gavnligt, at folk sætter deres penge i sparekassen eller banken fremfor at forbedre deres bedrifter.

Vi sagde i vor mindretalsudtalelse i betænkningen fra udvalget vedrørende skattelettelse for privat opsparing, afgivet den 1. maj 1952 — jeg beder om tilladelse til at citere—:

„Mindretallet anser det for afgørende for en sund og naturlig opsparing, at der føres en økonomisk politik, der sikrer et redeligt pengevæsen, ... det kan ikke være statens opgave at tage fra den ene og give til den anden.“

Jeg og mit parti mener, at social forsyrg kan være nødvendig; det erkender vi ved vor stilling til den sociale lovgivning. Men det har ikke noget med social lovgivning at gøre, at man tager fra de fattigste, der er plaget af sygdom, eller som har mange børn, for at give pengene til de bedre stillede. Man kan måske sige: ja, men når man giver til de bedre stillede, får disse flere penge at låne ud, og så kan de fattige låne hos dem; men det er ikke tilfredsstillende for os at komme den vej ud.

Nu kan det godt være, at de 13—14 mill. kr., vi må regne med som udgift for stats-

kassen i dette år på denne konto, ikke for de gamle partier er noget stort beløb, og det er det vel heller ikke i forhold til det, man ellers rutter med. Det svarer imidlertid til en stigning i pristallet på ½ point med efterfølgende højere leveomkostninger og dyrere driftsomkostninger. Og næste år kan man vel regne med — efter den lov, der her vedtages — det kommer til at dreje sig om en forhøjelse af pristallet på et helt point. Jeg mener, vi burde hellere have brugt de penge til skattelettelse, det ville ikke have gjort staten fattigere. At jeg har ret i den betragtning, kan man forsåvidt læse i den socialdemokratiske mindretalsudtalelse i opsparingsbetænkningen fra 1952, der vel var endnu skrapere, end hvad retsforbundet gav udtryk for — i hvert fald var den mere udførlig.

På dette tidspunkt er det klart, at jeg ikke kan regne med at standse denne lovgivning, selvom vi stemmer imod lovforslaget, men jeg vil meget advare imod denne lov. Jeg vil understrege en udtalelse, som blev fremsat ved anden behandling af ordføreren for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Holger Eriksen (sp. 3403):

„ . . . vi anser det for farligt at gå videre bl. a. af den grund, at hver gang man letter skattetrykket på de beløb, som kapitalen afkaster, lægger man øgede skatter på dem, hvis indkomster udelukkende hidrører fra arbejdsfortjeneste.“

Jeg går ud fra, at denne lov skyldes krisen i 1954, da venstre og de konservative som glubende ulve kastede sig over den socialdemokratiske regering, hvis økonomiske politik havde spillet fallit; den kunne ikke holde de givne løfter. For at redde livet tog regeringen derfor sin tilflugt til det middel at kaste noget for ulvene. Man tog det forslag op om præmieopsparing, som venstre, det konservative folkeparti og det radikale venstre var enedes om i 1952, og selvom venstre og de konservative ikke lod sig standse i deres jagt, så man, at dette forslag standsede de radikale, som derfor måske på det tidspunkt kom til at redde regeringens liv. Der er i og for sig ikke noget at sige til, at regeringen brugte dette middel i den givne situation. Men jeg nævner sammenhængen af en ganske bestemt grund, nemlig fordi jeg ser, at den store politiske fører, det ærede medlem hr. Erik Eriksen, rejser

[Oluf Pedersen.]

landet rundt og fremhæver, at det, valget står imellem, er at spare op eller betale skat.

Jeg går ud fra, at den højtærede finansminister, selvom han ikke opgiver denne lov, hvad jeg havde ønsket — jeg mener, at uvejret er drevet over — ikke tror, at staten kan klare sig alene med privat opsparing. Det ville jo sige, at i så fald skulle staten låne borgernes penge, låne af de rige for at pantsætte de fattige, og det kan da forhåbentlig ikke være den høje regerings politik.

Udvalgets ordfører (Urban Hansen): Jeg skal ikke på nuværende tidspunkt indlade mig i en polemik med det ærede medlem hr. Oluf Pedersen, men jeg finder anledning til at fastslå at hvis der bliver tale om, at opsparingen skal ophøre inden de tre års forløb, er samtidig retten til præmie bortfaldet, og så kan det altså ikke få den indflydelse, som det ærede medlem hr. Oluf Pedersen anførte at det ville få.

Jeg forstod, at det ærede medlem mente, at der var tale om 90 mill. kr. Jeg kan ikke regne anderledes, end at 57 + 50 giver 107.

Oluf Pedersen: Ja, de 90 mill. kr. som opsparing for i år er da vel rigtige nok? Det svarer jo til de tal, finansministeren opgav forleden dag, så nu er det vist mig, der er på den rigtige side.

Det forholder sig sådan, at når man har opsparet beløbet i år og det viser sig, at der er sket en stigning, som svarer til denne opsparing, så får man for dette år i skatten fradraget opsparingspræmien; selvom man ikke har nogen opsparing næste år, får man alligevel præmien.

Jeg regner imidlertid, som jeg tidligere har sagt, hele denne forestilling for i virkeligheden at være en præmiering for kontoflytning. Det er til gavn for de rige. Man følger det princip, at alle de mennesker, der har råd til det, de bedst stillede, de, der kan spare op, skal, fordi de sparer op af deres overflod, have en belønning, og den skal betales af de dårligst stillede. Det er det princip, som det ærede medlem hr. Erik Eriksen drager ud i dets yderste konsekvens, og deroverfor vil jeg gerne have at den høje regering skal svare: nej, den slags galskab vil vi dog ikke være med til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 110 stemmer mod 6; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om tipning [af Ninn-Hansen].

(Første behandling findes i tidenden sp. 1779, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 347).

Der var i betænkningen stillet 1 ændringsforslag om en ny affattelse af lovforslaget og 1 underændringsforslag til dette ændringsforslag.

Udenfor betænkningen var der stillet følgende underændringsforslag:

Af *Ingmar Wagner, Ragnhild Andersen, Alfred Jensen og Aksel Larsen:*

Til ændringsforslag nr. 1 i udvalgets betænkning.

Foran den foreslåede affattelse af lovens § 7, stk. 1, 2. led, indsættes:

„Til § 1.

I sidste og næstsidste linie udgår ordene „ mod erlæggelse af en afgift til staten på 15 pct. af indskudssummen“.

I forslaget til § 7 foran ordene „Stk. 1, 2. led, affattes således:“ indsættes: „I stk. 1, 1. linie, udgår „statsafgiften“,“

Efter forslaget til § 7 indsættes:

„Til § 10.

Stk. 3 affattes således:
„Den i behold værende indskudssum og gevinster hidrørende fra ulovlig deltagelse i tipning inddrages til fordel for statskassen.“

Af *Bertel Dahlgaard:*

Til ændringsforslag nr. 1 i udvalgets betænkning.